

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izven ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petič-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravištevno, na katero naj se blagovoljijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

O položnji.

Iz Peterburga se „Pol. Corr.“ poroča: „Rusija je trdno pripravljena, sklepe zjediniteljnih oblastij izvršiti, ali meni, da mora prejnaravnost z njimi dogovoriti se in zvedeti, ali ima Rusija v imenu Evrope ali le v svojem imenu postopati.“ To je z družimi besedami ravno tisto, kar je naš dopisnik iz Peterburga v našej številki od petka rekel: vojska je gotova, samo še vprašanje, ali precej, ali še le spomladi.

Dunajski „Tagbl.“ poroča, da je ruski car bolehen, nervozen; da je car za mir, a njegov naslednik cesarjevič odločno za vojsko, rekoč, da je vojska potrebna za rešenje čest carske rodbine in monarhije. Tako se car ne bode mogel ubraniti vojni, ko bi se tudi na vse zadnje še mislil ali želel.

„Pol. Corr.“ dalje poroča, da ponujajo Turki Črnogorcem mir in so pripravljeni nekoliko zemljišča — menda okraj Nikšić — odstopiti jim. Pred nekaj dnevi je bilo čitati, da je turški poslanik prosil našega ministra vnanjih zadev, da bi pomagal posredovati pri narejanju miru s Srbijo. — Prav radi verujemo, da bi Turkom ljubo bilo, da bi ta dva sovražnika od sebe odpravili in se z vso silo proti Rusiji postavili. Ali ravno tako živo in trdno smo prepričani, da Črnogorci in Srbi ne bodo ničesa storili, kar bi slovansko stvar oškodovalo, temuč bodo poslušali le jedino pravo prijateljico svojo, Rusijo ter to storili, kar jim bode ona svetovala. Le če se bode Rusiji potrebno zdelo, Srbijo neutralizirati in tako svoje desno krilo v Bulgariji zagotoviti si, bode Srbija z njeno privoljo mir sklenila, drugače nikoli.

Ker pa Srbi oborožujejo in močno utrujejo Kruševac, kakor se piše v v „A. A. Ztg.“ iz Belgrada, nij noben mir verjeten. Uže poltretji mesec dela 3000 mož nove šance pri Kruševcu. To kaže, da je vse laž, kar magjarski viri poročajo o pripravljenosti mir sklopiti. O vrlih Črnogorcih pa nikoli ne smemo sumniti.

Občni zbor „Slovenske Matice“.

(Konec.)

Tudi predsednik dr. Bleiweis pravi kot zadnji govornik o poročilu, da to kar je Jurčič rekel o tiskovinah, da so bile le na videz razpisane, žali odbor, in da je J. le menda bolj „pro domo sua“ govoril. Zdi se mu, da kritika nij objektivna, a bi morala biti denes, ko se o slogi rado govori.

Poročilo tajnikovo se potem na znanje vzame in preide se k drugej točki dnevnega reda: račun od 1. jan. do konca decembra 1876.

Blagajnik g. Vilhar poroča. Iz tiskarne poročila je razvidno, da znaša končno premoženje Matice 57.985 gld. in 40 kr. Stroškov je bilo letos 3928 gld. 70 kr. Mej stroški vidimo, da se je za „Tomanovo življenje“ plačalo honorara 230 gold. Tisk te knjige pa, kakor uže prej omenjeno, stane 642 gld. 35 kr.

Jurčič stavlja predlog, naj se objavi specijalni račun o tisku Tomanove knjige. Potem se bode videlo, ali je imel prej on prav ali odbor po gg. dr. Poklukarji in predsedniku. Pri tej priliki odgovarja g. Šolarju, da nij dovolj, če odbor čaka, da mu kdo dober rokopis ponujat pride, ampak odbor mora inicijativo imeti, sam delavce poiskati in animirati. Tako so delali vsi možje, ki so našo literaturo najbolj obogatili, se posebno Anton Ja-

nežič je tako delal za družbo sv. Mohorja, ko se je razcvetala in za svoj „Glasnik“, za „Cvetje“ itd. — Kar se pa tiče očitanja predsednikovega, da je govoril „pro domo sua“, odbija ga z vso odločnostjo, ker prvič nema od tiskovin „nar. tiskarne“ ni najmanjšega interesa, drugič pa se ne umakne v točki patriotizma nikomur pod to streho.

Dr. Bleiweis meni, da se da predlog predgovornika zjediniti s peto točko vrste razgovorov; ker se bodo namreč volili trije udje, da pregledajo račune, naj se jim še to konstatiranje prepusti. J. se sklada s tem Bl. nasvetom.

Proračun za leto 1877 se brez debate potrdi.

V odsek treh preglednikov računov so voljeni gg. prof. Jos. Celestina, prof. Hafner in kontrolor Drag. Žagar.

G. prof. Pieteršnik govori o predlogu župnika Raiča, naj se ustanovi časnik za znanstvo in umetnost: „Gospod Raič mi je pisal, da je po uradnih poslih zadržan, da ne more priti v Matičin zbor zagovarjat svojega nasveta ter me je prosil, naj jaz to za njega storim. Gospod Raič meni, da bi se naj nasvetoval odbor treh matičarjev (1 filologa, 1 zgodovinarja in enega prirodoslovca); ta odbor bi naj izdelal črtež časopisu, predložil urednike, razglasil poziv pisateljem, naj bi kratkoma vse pripravil, da bi meseca aprila ali maja začel izhajati znanstven časopis.

„Jaz sem tudi tega mnenja da bi bil znanstven časopis, ako se mu določi našim okolnostim primeren obseg, zelo koristen za našo literaturo. Ne smemo si zdaj še misliti, da bi bil tak, kakoršne imajo veliki narodi, da bi se namreč spuščal v razpravljanje vseh

Kratek.

O starosti „kraljedvorskega rokopisa“.

J. pl. K. — Kraljedvorski rokopis, jeden najstarejših spomenikov češkega slovstva, katerega važnost za Čehe in tudi oziroma vse Slovane je zelo velika, vsakemu Slovencu, ki je kolikaj ozrl se po posništvu narodnem, dobro znan in če ga kdo izmej naših, po omiki hrepenečih še ne pozna, si ga lahko preskrbi, ker ne velja više nego deset bornih novičev. Za ovi mali donesek, enak ceni — kakor Fr. Jaroslav v letopisu „slov. matice“ l. 1874. dobro poudarja — „male pratike“, ki jo ima do malega vsak ubogi delavec, zadobiš, draga čitalka in čestiti bralec „Slov. Naroda“ ovi krasni biser staročeškega pesništva, ovo vlastitost narečja nam sorodnega v lepej slovenskej prestavi Fr. Levstikovej (t. 1856. Celovec; natisnil J. Leon) tedaj sezi po nji!

Kraljedvorski rokopis je tudi prestavljen na vsa ostala slovanska narečja in na italijansko, francosko, angleško, na nemško in celo na magjarsko — in mnogo se je o njegovi veljavi, o vrednosti za Slovane, o njegovi starosti itd. v raznih jezikih, od strani raznih mož pisarilo, in tudi nam Slovencem je v imenovanem letopisu Fr. Jaroslav od str. 341 do 360. o zapopadku in zgodovinski vrednosti ovega ostanka staročeškega pesništva mnogo povedal.

Skušali so svoje duševne moči v ovem vprašanji uže razni slovanski in nemški učenjaki in vendar doslej še v nobenej stvari nijso dospeli do prave, neovrgljive svrhe. Eden trdi tako, — drugi zopet drugače; nekateri hočejo celo zaslugopolnemu Hanki neko nepoštenost očitavati.

Pisatelj ovih vrstic pozna precej natanko ovi rokopis in se je mnogo svoje dni pečal z raznimi okoli njega sukajočimi se vprašanji in uže leta 1870. je moral, ko mu je pri priliki

spisovanja kritičnega dela: „der mongolen-einfall, in so weit er sich auf die karpaten-und sudetenländer erstreckt“ imenovani rokopis mimo drugih kronik v podlago služil, izreči se na strani 29.: „man muss somit, mindestens bis zu jener zeit, wo der lebhaftel, literarische streit über den historischen inhalt der königinhofer handschrift zu einem endgiltigen resultate geführt sein wird, die mongolische niederlage in Mären als fraglich hinstellen...“ in dandenes še vedno pritrjuje eksegetično in kritično preiskovanje, da nijsmo dospeli v ovej zadevi do temeljito nepremagljive svrhe, kajti učeni Jagić, izdajatelj v Berlinu izhajajočega „Archiv-a“ za slovansko filologijo, piše leta 1877. II. zvez. 1. del, na str. 143.: „man ist bis jetzt selbst in den wichtigsten fragen noch zu keinem befriedigenden resultate gelangt...“

Temeljito sestavek, kojega je v knjigi, ki jo pod naslovom: „Listy filologické a pedagogické“ v Pragi izdaje društvo čeških jeziko-

Kleinmayer

in vsakršnih predmetov, ki se učenjaku ponujajo na sedanji stopinji znanosti; za tak list bi nam manjkalo pisateljev in čitateljev. Pač pa bi se lahko pečal le bolj s tistimi predmeti, s katerimi se v resnici mnogo naših učenjakov peča, n. pr. s slovanskim in slovenskim jezikoslovjem, z domačo zgodovino in z prirodopisnimi vedami, kolikor bolj našo domačijo zadevajo itd. Lista ne bi prejela vsi udje Matice, ampak le naročniki in Matica bi ga le podpirala in bila porok za njegov obstanek.

Tako bi lahko vsi članki, ki so zgoji znanstveni in le učenjake zanimajo, prišli v časopis, kjer bi jih le tisti brali, katere zanimajo, iz letopisa, ki vsem Matičnim udom dohaja, dasiravno veliko večino taki članki ne zanimajo. Matica bi zadostila tako potrebi tistega dela slovenskega naroda, kateri se z znanostjo peča, in to bi bilo vredno razmerno majhene žrtve, kajti večji del stroškov bi se gotovo z naročnino pobotal.

Gosp. prof. Šuklje: Slavna gospoda! Meni se zdi potrebno, da takoj v začetku svojega govora prav odločno izrečem, da besede, katere bodem govoril, ne merijo na razdor, temveč da jih govorim „bona fide“, v korist nam dragega zavoda, „Slov. Matice“. Gosp. Božidar Raič je nasvetoval slavnemu zboru, naj „Slov. Matica“ ustanovi strogo znanstveni časopis. Ako bodem ta predlog podpiral, ter ga živo priporočal zbrani gospodi, bodem to storil, ker imam žalostno prepričanje, da „Matica“ propada po lastnej krivdi, da znanstveno gibanje pri nas v obče peša in hira, in da je tedaj skrajni čas, misliti na nova sredstva in pota, ter oteti naš narod velikega zla, namreč duševne apatije! — Da „Matica“ hira, gospoda, to je neovrgljivi faktum! Vrednost znanstvenega literarnega društva se ne da ceniti po številu društvenikov, niti po stanju blagajnice ali društvene hiše, temveč izključljivo po izdanih izvirnih proizvodih. Ali gospoda — kako malo originalnega priobčilo je naše društvo tekom zadnjih pet let?! Ako abstrahiramo od izvrstne Jesenkove knjige in od posameznih po letopisih stresenih prav dobrih sestavkov — bodemo našli gole prestave ali pa nič vredne od napak mrgoleče kompilacije, kakor je na pr. ranjcega Krsnika „Zgodovina avstro-ogerske monarhije“. In kaj smo prejeli letos? Po-

daril se je nam letopis, tako skromen, tako malega obsega, kakor še nikoli; prejeli smo tri karte, nadaljevanje onega nesrečnega atlanta, o katerem sem uže preje trdil — ne da bi bila trditev od kake strani pobita — da je neizrečeno drag, vrhu tega pa popolnem nerabljev! Izdale so se tudi Tomanove pesni, sè životopisom pisateljevim, ali tudi s tem se ne more ponašati „Matica“, kajti, gospoda, v tem tonu se da morebiti otrokom popisavati življenje in smrt kakkega brumnega puščavnika, ne pa odraslim izobraženim ljudem delovanje pesnika in politikarja, katerega narod slovenski prišteva svojim najboljšim sinovom! Ali mi imamo druge žalostne dokaze, da tudi znanstveno življenje sploh pri nas hira in omaguje. To se razvidi zlasti iz prepričlega števila naših pisateljev, iz pomanjkanja pisateljskega narastaja. Dasiravno se krog slovenske inteligencije tako veselo širi, dasiravno nam leto za letom lepo število strokovnjaško izobraženih mož iz univerz dohaja, vidimo vendar na znanstvenem polju le peščico starih pisateljev, delujočih uže po 10 in 20, ali več let, kateri se trudijo, vsaj nekoliko obogatiti skromno našo znanstveno književnost. Eden mojih predgovornikov (g. Šolar), je po vsej pravici trdil, da „Matici“ malo rokopisov dohaja, ter da ona ne more več tiskati, nego se jej ponuja. Kaj pa je uzrok, gospoda, tej žalostnej prikazni, da ravno „Matica“ nema pisateljskega zaroda? Slavna gospoda, v velikej republiki znanstveno-izobraženih vidimo povsod dve stranki, dva taborja; v enem se misli, da je znanost sama sebi sredstvo in namen, ter da ne pripoznava nobenih mej, nego one, katere jej stavlja človeška pamet, zakon našega izpoznanja; v drugem pa — in tam je, hvala Bogu! manjšina, tam se smatra znanost kot pokorno služabnico veri, ter se trdi, da mora veda imeti konfesionalno podlogo. (Velik nemir mej navzočnimi duhovniki. Klici: tako mora biti!) Gospoda, jaz ne kritikujem tega nasprotja, jaz ga le konstatujem. Tudi na Slovenskem ga imamo, tudi pri nas nahajamo isti dve stranki. Gotovo bi bilo najboljšje, ako bi te stranki **združeno delali** v naši „Matici“, ter se ena na drugo kolikor mogoče ozirali. „Matica“ bi morala spreje-

mati znanstvene sestavke, oziraje se izključljivo na znanstveno vrednost, ne pa na stališče pisateljevo, bodi-si liberalno ali konservativno. Tega pa, slavna gospoda, se naša mlada generacija ne nadeja od sedanjega odbora, kateri je po svojej velikej večini prekonservativen, prenostransk. Mi se bojimo, da „Matica“ ne bi na pr. sprejela filozofičnega sestavka, kateri nij pisan iz mistično-teologičnega ali šolastičnega stališča, da bi vračala zgodovinski članek navdan svobodomiselnega duha ali prirodopisno razpravo, naslanjajočo se na Darwinovo teorijo. In zarad tega naši mladi pisatelji nemajo zaupanja do „Matice“, zarad tega počiva marsikatero spretno pero, zarad tega hira naše znanstveno delovanje. Tako smo zabredli tako daleč, da se važne knjige, na pr. Dimitzeva zgodovina kranjska po naših časopisih niti ne presojajo, dasiravno so jo recenzirali na Dunaji in v Gradci; tako je mogoče, da „Matica“ doma izdava literarna „monstra“, kakor je atlant in Krsnikova zgodovina, in tako imajo naši nasprotniki navidezno prav, ako nam očitavajo, da se je pred narodnim bojem na Slovenskem v znanstvenem oziru več delalo nego se dela sedaj! Ravno zato pa, gospoda, ker mislim, da bi znanstveni časopis dobro uredovan, ozirajoč se le na znanstveno sposobnost in ne na politično barvo posameznih pisateljev, da bi enak časopis utegnil nov impuls dati naši oslabelej slovenskej znanstveni književnosti, zato živo priporočam Raičev predlog, z onimi potrebnimi garancijami, katere je nasvetoval g. prof. Pleteršnik.

Govor Šukljejev je prouzročil več replik, ki se pa niso držale stvari, znanstvenega časnika, nego principov. Govorili so v kratkih aforizmih za versko stališče g. Flis, ki je dejal da Heckellov, Moleschottov, Schopenhauerjev, in tacih filozofov, kakor tudi Darwinov, nam nič treba nij, ravno tako gospod Sterbenec in drugi. G. fajmošter Parapat je moral nazadnje opomniti, da smo pri predlogu o znanstvenem časniku, ne pri vprašanji o občnih principih.

Predloga Raič - Pleteršnik - Šukljejevega predsednik nij na glasovanje dal, ker je menil, da iz te debate je odbor mnenje občnega zbora slišal in se bode po tem znal ravnati pri izvrševanji.

slovcev, koncem l. 1876 priobčil pf. Gebauer me je napotil nekoje črtice iz njega slovenskim rojakom podati.

Gebauerjeva preiskava je take važnosti, da se je takoj z njegovim dovoljenjem od strani V. Jagič-a tudi v nemščini obelodanila v imenovanem „Archivu“. Gebauer se opira na opombe Wocel-a (Pravěk země česke) in še posebno odlikuje po objektivni mirnosti in realnem stališču, kojega povsem zaséda.

Glavna naloga Gebauerjeve preiskave je rešitev vprašanja po starosti kraljedvorskega rokopisa in baš na ovem polju so bili do sedaj tudi slovanski možje prav raznega mnenja.

Fr. Levstik, ki nam je v veliko zahvalo predstavil rokopis, piše v pristavku na str. 54: „Rokopis je po mnenju zvedenih mož pisan mej leti 1290. in 1310.“ in baš te besede je tudi Fr. Jaroslav sprejel na str. 341. Ivan Trnski (Rokopis kraljedvorski; drugo izdanje. V Zagrebu 1854.) pravi v predgovoru na str. X.: „... pesme, koje je neznani pi-

salac nedje oko god. 1280. — 1290. sabrao i prepisao“ in ravno tako Jos. Korinek (Rokopis zelenohorsky a kralodvorsky. V Praze 1870. itd.

Palackega mnenje, verodostojno in po preiskavah dokazano, nam se kaže v hrvatskem prevodu, kjer čitamo: „Nagadjá Palacki, da je glasoviti Zaviša Zvezdogorski, s kojim se je kraljica Kunigunda, udova Premisla Otokara II. vjenčala, pesme te za porabu kraljice sabrali i tako liepo napisati dao ...“

Šafarik sodi po primeri teh pesni z ostalimi narodnimi pesnimi, da so tudi one na ta način nastale kot druge narodne pesni t. j. v in mej narodom in da jih nij nikak naučen umotvornik gradil; kajti one stare pesni, ki jih Čehi od starih umotvornikov imajo, kakor n. pr. njih Aleksandreida, se tako ločijo od rokopisa kraljedvorskega, kakor „zeralja od neba“, itd.

Ovo vprašanje torej, ki se je uže tolikokrat reševalo, je na novo si ogledal Gebauer ter v svojem spisu: „Prispěvsky k vý-

kladu rukopisu kraljedvoskému“ tudi precej dovoljno rešil; vsaj je svoje mnenje z razlogi dobro podprl.

V pesni zelo krasnej: „Jaroslav“, koje predmet spada v leto 1241. imamo krasno podobo, kako da skušajo čarodeji prihodnost in osodo vojske odkriti in se nam poje:

Kublaj reče svojim čarodejem,
Kozelnikom, vedežem, zvezdarjem,
Da prihodnost naj bi mu odkrili,
Kakšen konec boj imel bi vzeti?
Zberjo se precej čarodeji,
Kozelnici, vedeži, zvezdarji,
V dve strani so kolo razstopili,
Černi terst po dolzem položili
(i na dli trest' černu položihu)
In na dve ga poli razcepili;
Pervi poli ime Kublaj dali;
Drugeji poli ime kraljev dali,
In nad njima stare pesni peli.
Začeta se tersta bojevati,
Lej in terst je Kublajev premogel!
(Konec prihodnjič.)

Mej posameznimi predlogi je bil sprejet predlog gosp. **Gutmanov**, naj Matica izda Jules Vernejeva, v vse evropske jezike uže prestavljena dela in sicer naj letos začne z delom „Potovanje okolo sveta v 80 dneh.“ Za predlog je govoril tudi g. Šolar in je bil sprejet.

Voljeni so bili, ker ni nismo kandidatov stavili, stari kandidati s 400 glasovi. Nov je le g. Klun. „Novice“ so bile postavile tudi prof. Šukljeja, ali novinarji so za hrbtnom sami proti njemu agitirali, kar je več kot čudno, da družega ne rečemo.

Vojna moč Rusije.

Naj se sodijo ruske finance kakor se hočejo, naj se popisujejo vojne naredbe še tako slabo, bodočnost bode dokazala, da to vojne ne zavira, in naj se ta izide kakor se hoče, stanja Rusije to ne bode spremenilo. Ako človek bere evropske časnike, — pravi dopisnik pruske „National Zeitung“ — mora se zares čuditi gromadni nevednosti, s katero ti o Rusiji piše. Za časnike namreč je gotova reč, da Rusiji finance vojsko prepovedujejo — da jej nje vojna tega ne dopusti. Rusija je po polnem možna vojno začeti. Rusija bo razvila toliko moči, da bode Evropa strmela in da bode pisanje Rusom sovražnih časnikov popolnem na laž postavljeno. Kdo bi bil kedaj mislil, da bode Rusija mobilizirala, kakor se je v resnici zgodilo? Celo oficijalni krogi strme zaradi tega. Ko se je izdal ukaz o mobilizaciji, je vse gibalo z rameni. A izid tega je vse osupnil, kajti mobilizacija pokaže moč države. Velika severna država si je zadnjih dvajset let miru izvrstno ukoristila in njena moč tudi od sovražnika zahteva, da jo spoštuje.

Vse sodbe o njenih financah kažejo le specijelna pomanjkanja, katerim bi se bilo dalo ogniti, ako bi se sicer ne bilo nič storilo.

Zastoj bi bilo primerjati Rusijo z drugimi velesilami; nij je države v zapadu Evrope, ki bi se mogla vstric postaviti sè sveto Rusijo gledé stalnosti, trgovine in proračuna. Ako ima Nemčija 40 milijonov prebivalcev, hoče to reči, da ima 40 milijonov producentov, a ravno toliko konsumentov. A Rusija ima 80 milijonov prebivalcev, in ako je od teh, visoko računjeno, 20 milijonov konsumentov nelokalnih pridelkov, ostane ipak ravno tistih 80 milijonov producentov; a ti producenti so jako različni.

Rusija je za krimske vojske dve leti upirala se orožju Evrope, akoprav je imela le puške na kresilen kamen; poleg tega nij imela skoraj nič cest. Navzlic temu je bila, ko se je premagala, toisto, kar pred vojsko.

Zapad Evrope je bil leta 1853—1855 uže tako visoko, da je doba za temi leti lahko popravljala, kar je bilo še slabega; v Rusiji pa se je takrat stvarilo, imelo se je priliko ustvarjati, tako da je zdaj njena sila centralizirana, kakor še nikoli poprej.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 27. januarja.

V **državnem zboru** so govorili 25. jan. poslanci o vinu. Na vrsti je bil predlog, naj se zabranjuje prodajanje ponarejevanega vina kot naravno vino, naj mora vsak 200 gld. kazni plačati, kdor bode ponarejeno vino za naravno prodajal. Mnogo govornikov, mej temi tudi minister za poljedelstvo, se je izreklo proti takej postavi, ker se ne da izpeljati, ker bi škodovala umnemu kletarstvu in bi tudi

vinška trgovina škodo trpela. Drugi so se oglašili za varstvo naravnega vina pred špekulativnim narejenim. Denes bode glasovanje o tej reči.

Na **Češkem** se te dni volijo v kmet-skih okrajih volilni možje za volitve v državni zbor. „Pol.“ se zopet veseli pasivne politike svoje. Ali v denšnjem času, ko bi se slovanska beseda bolj slišati imela iz Avstrije, manjka češkega glasu.

Cesar je na predlog ministerstva **tirol-ske** deželni zbor razpustil in razpisane so nove volitve na Tirolskem.

V **Pešti** se ministri glede nagodbe nijso čisto nič bolj zjedini. Bodoči teden pridejo ogerski ministri na Dunaj in bodo poskušaje nadaljevali.

Deputacija **ogerskih** „domoljubov“ je prišla 24. t. m. h. Košutu, kateri je je na pragu čakal. Voditelj deputacije, Dobos, je „glinljivo“ nagovoril prognanega starca in je mej drugim rekel: „Prišli smo, da še enkrat vidimo tvoje obličje, da ti povemo, kako drag si nam. V naši moči je, da damo czegledski poslanski sedež prvemu meščanu ali knezu (sic!) tega sveta. Naš največji zaklad je — tebi naj bo po-večen.“ Na to je odgovoril stari eksdiktator: da pod sedanjimi odnošaji ne more misliti na vrnitev v domovino. Ako bi prišel čas, da bi mogel on zamotane odnošaje domovine urediti, potem bode zapustil svoje samotarstvo, položil bode prisego v roke ogerskega kralja in bo svojo prisego lojalno držal. Dokler pa bodo te razmere, ne more svoje moči sili poovetiti. On se smatra za predstavitelja državniške nezavisnosti ogerskega naroda in kot ohranitelj svete relikvije, katero mora za bodočnost varovati.

Vnanje države.

Iz **Sarajeva**, glavnega mesta Bosne, se poroča, da so Turki dva kristijanska trgovca Sliva in Miloševića posekali. Take so turške reforme.

Angleški zakladni kancelar 25. t. m. na banketu v Liverpoolu dalje tudi ugovarjal misli, ki trdi, da je bila konferenca v Carigradu brez vspeha. Konferenca je mejnarodno sumnjivost in nezaupnost potolažila in zdaj je za to več upanja, da bo mir, nego ga je bilo pred konferenco. Mir se bode pa le potem ohranil, če se ne bode na vojno ščuvalo.

Na **Nemškem** se vrše ožje volitve v onih okrajih, kjer izmed treh kandidatov nobeden nij čezpolovične večine imel. Viharne so te volitve in proti socijalnim demokratom in proti katolikom je prusko-nemškej vladi in nemškej stranki vsak pomoček dober, naj bo pravičen ali ne. Katoliki podpirajo po nekod socijaliste, kjer imajo izbirati „mej dvema zlema manjše zlo“.

Domače stvari.

— („Slovenske knjižnice“) sedmi zvezek pojde s početkom družega meseca v tisk. Mej tem prosimo one gg. prejemnike, ki so še za prejete prejšnje zvezke na dolgu, da ga poravnajo.

— (Umrl) je dr. Abramič, c. kr. vojaški nadzdravnik, 33 let star, v Gorici. Pokojnik, vrl narodnjak, bil je nam zvest naročnik in narodne literature vnet podpornik, odkar se je bil izšolal. Lani si je bil mrzlico nakopal v Kninu na hercegovinskej meji, kjer je bil stacioniran, in ta mu je bila rane smrti uzrok.

— (Slovensko gledališče.) Ponavljamo poročilo, da se bode vtorek 30. t. m. prvičkrat klasična tragedija Schillerjeva „Kovarstvo in ljubezen“ predstavljala.

— (Dramatičnega društva odbor) je sklenil, da bode vstopnina za dijaški in garnisonski biljet odslej 30 kr., ter da se ob jednom uvedejo biljeti za otroke, cena 25 kr.

— (Za prednico v ljublj. nunskem samostanu) bila je 25. t. m. zopet izvoljena dosedanja gospa „mati“ Jozefa.

— (Tepeži in uboji.) Iz Kranja se nam 26. jan. piše: Poročati vam imam neveselo novico: 24. t. m. je bila neka ženitnina v vasi Bašelj, 2 uri od tu. Kakor po navadi, napravili so tudi tu fantje „grajo“, bilo jih je menda blizu 40. Prišlo je do stranskega tepeža mej fanti in svati. Dva sta bila precej na mestu mrtva, jeden je denes dušo izdihnil in za 4 se ne ve, bodo li okrevali ali ne; kakor slišim ne. Potem je osem težko ranjenih, koliko je pa lahko ranjenih, to se še ne ve, gotovo tudi mnogo. — Pristaviti še moram, da so jih uže nekaj pod ključ dejali, mej kojimi so tudi ranjeni. Nekaj se jih je poskrilo, katere žandarmerija išče.

— (Tatje.) S Podbrežja pri Kolpi se piše „Sl.“: O božiči so enemu naših župljanov dobri prijatelji ukradli dveh starih prasét meso in še nekoliko za praznike oskubene kuretine. Dolgoročki so časi kaj pridni in drzoviti tukaj.

Razne vesti.

* (Zasluzeno plačilo.) Študentje z Ogerskega, ki so Abdul-Kerimu tisto častno sabljo nesli, so dobili prošlo sredo vsi medzidje-red od sultana. Dober tek!

* (Turški štabni zdravniki.) Okrožna sodnija v Reichenburgu išče nekega Viljema Schneiderja, nemškega Pemca, ki je bil mehanik v Tanvaldu in dr. filadelfijske univerze, to je, kupil si je diplom za 10 gld. Nazadnje je bil štabni zdravnik v turški vojski, pa je tam kradel in goljufal. Morebiti so mu bili pa vendar Turki še pregrdi, da bi ostal med njimi, akoravno je tudi sam na nizki stopnji npravnosti.

* (Strašen plaz) je bil v Švici. Pod-suta je bila vas Plurs, in 930 oseb v 203 hišah je našlo grob. Pa to se nij zgodilo zdaj, nego leto 1618. Ta vas je bila znana zaradi svojega bogastva. Zdaj jo izkopuje celo društvo, ki je našlo uže zvonove, denarja in druge dragocene reči. Spomladi se bo delo resno nadaljevalo.

* (Po zadnjem štetji) je na svetu, kakor Behmova statistika poroča, 1.423.917.000 duš; od teh pada na Evropo 309.178.300, na Azijo 824.548.500, na Afriko 199.921.600, na Avstralijo 4.718.600, na Ameriko 85.519.800 prebivalcev.

Tržne cene

V Ljubljani 27. januarja t. l.
Pšenica hektoliter 9 gl. 80 kr.; — reč 6 gold. 70 kr.; — ječmen 5 gld. — kr.; — oves 4 gld. — kr.; ajda 5 gld. 85 kr.; — pros 5 gld. 20 kr.; — kornuza 6 gold. — kr.; kroupir 100 kilogramov 4 gld. 10 kr.; — fižol hektoliter 8 gld. — kr.; masla kilogram — gl. 92 kr.; — mast — gld. 85 kr.; — špeh trišen — gld. 66 kr.; — špeh povežen — gld. 75 kr.; jajce po 2 kr.; — mleka liter 7 kr.; govednine kilogram 48 kr.; — telestina 50 kr.; — svinjsko meso 48 kr.; — sena 100 kilogramov 3 gld. 05 kr.; — slame 2 gold. 95 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 8 gold 50 kr.; — mehka 5 gld. 50 kr.

Dunajska borza 27. januarja.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	61 gld. 55 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	67 40
1860 drž. posojilo	113 25
Akcije narodne banke	830 —
Kreditne akcije	144 80
London	123 —
Napol.	9 82 1/2
C. k. cekini	5 80
Srebro	116 25

Organizatorja i potovalnega zastopnika,

ki bi bil v stanu dati kavejjo. sprejme takoj glavni zastop banke „SLAVIJE“ v Ljubljani pod jako ugodnimi pogoji. (13—2)

Lepa vila

s hlevi, na tržaški cesti, krasno ležeča, blizu fabrike za tobak, se po ceni prodaje.

Natančneje poroča o tem administracija tega lista. (416—18)

26. januarja:
Zvečepa: Puščin iz
Trsta, Zupar, Novak iz
Prisave.
Pri Stonu: Meisel iz
Trsta, Bihler iz Pošte.
— Jakit iz Kočevja.
Pri Mateti: Schulte
iz Dunaja. — Košir iz Celja.
— Hanter iz Dunaja.

Za filijalo blizu Postonje, išče se ne premlad, soliden

Comis,

slovenskega in nemškega jezika zmožen, kateri je za prodajo železnega in specerijskega blaga izurjen. Kavejca ali garancija od 200—300 gold. se želi. — Pisma naj se na opravištvu „Slov. Naroda“ pošiljajo. (21—1)

Priporočilo.

Slavnemu p. n. občinstvu najuljudneje naznanjam, da sem v soboto 20. januarja t. l. odprl svojo

prodajalnico specerijskih rečij,

metni trg štev. 14, poleg g. Kolmanove štafene,

ter se priporočam z zagotovilo, da bodem slav. občinstvu s popolno frišnim in izvrstnim blagom postregel.

(12—3)

F. J. Hafner.

Najnovejši italijanski godbeni instrument je od vseh godbenih avtoritet priznana

Ocarina

Ocarina

na kateri celo vsak nevešč človek uže po nekoliko urah vaje lahko igra najlepšo komado. Neizrečeno melodični in dobro doneči glas dela ocarino za prijubljen godben salonski instrument, in ker je tako neznanstveno po ceni, ima vsakdo ugodno priliko, narediti si prijetno zabavo. — Cene so z navodom vred

Št. I. —, gl. 1.50, gl. 2.—, gl. 2.50, gl. 3.40, gl. 4.40, gl. 5.40.

Št. IV. in V. ubrani za spremljevanje z glasovirom. — Dobiva se edino le iz skladišča

Blau & Kann, Dunaj, I., Babenbergerstrasse 1.

Pošilja se proti povzetju. Razprodajalcem rabat. (406—4)

0 pravem

Wilhelmovem

antiartritičnem antirevmatičnem

kri čistilnem čaji

imamo več glasov, in priobčujemo jih nekaj tukaj, da se morejo bralci orientirati.

Dr. Rust je v javnem zboru o tem zdravilu rekel: „Wilhelmov kri čistilni čaj zasluži ime ljudskega zdravila, ker vsako leto tisoč dokazov svojega srečnega uplivanja pri revmatičnih in protinskih boleznih daje — zdravilo, h katerem se bogatin in revež enako rada zatečeta, in katero najznamenitejši zdravniki priporočajo.“ — Dr. Röder je pisal v „Med. Wochenschrift“ 1871: „Wilhelmov kri čistilni čaj je po medicinskih zakonih jako dobro narejena zmes taci rastlinskih snovij, ki specifično uplivajo na serozna običenja kože, v kateri se vsled motenja ali nehalnega soglasja mej elektriciteto v atmosferi in koži bolečina kaže in večkrat do neznosnosti raste.“ — Dvorni svetnik in prof. Oppolzer je na kliniki pri postelji protinskega bolnika dejal: „Wilhelmov kri čistilni čaj zasluži večjo pozornost, ker je več bolnikov, katerim sem na njih zahtevanje rabo dovolil, hvalilo njegov učinek.“

(393—3)

Pred ponarejanjem in prevaranjem se svari.

Pri nakupu naj p. n. občinstvo gleda natanko na mojo varstveno marko in firmo, ki se vidi na vsakem paketu zunaj, da se ne more ponarejati.

Pravi Wilhelmov antiartritični antirevmatični kri čistilni čaj se dobiva le iz prve mejnarodne fabrikacije Wilhelmovega antiartritičnega antirevmatičnega kri čistilnega čaja v Neunkirchnu pri Dunaji ali pa v mojih zalozah, zaznamovanih po časnikih.

Eden paket, v 8 dozah, po predpisu zdravnika pripravljen, z naukom rabljenja v različnih jezicah 1 gold., posebe za kolek in zavoj 10 kr.

V priložnost p. n. občinstva se Wilhelmov antiartritični antirevmatični kri čistilni čaj tudi dobiva pri mojih gospodih jemalcih

v Ljubljani: Peter Lassnik,

v Postojni: Jos. Kupferschmidt, lekar; v Zagrebu: Sig. Mittlbach, lekar; v Celji: Baumbachova lekarna in Frane Rauscher; v Korminu: Hermes Codolini, lekar; v Gorici: A. Franzoni, lekar; v Gradci: J. Burgleitner, lekar; v Guttaringu: S. Vatterl; v Hermagoru: Jos. M. Richter, lekar; v Karlovcu: A. E. Katkič, lekar; v Celovci: Karel Klemenčič; v Kranji: Karel Šavnik, lekar; v Mariboru: Alojzi Kvandest; v Metliki: Alfred Matter, lekar; v Mozirji: Ivan Tribuč; v Ptujem: C. Girod, lekar; v Rudolfovem: Dom. Rizzoli, lekar; v Samoboru: F. Schwarz, lekar; v Trbižu: Alojzi v. Prean, lekar; v Trstu: J. Scavallo, lekar; v Beljaku: Math. Fürst; v Varaždinu: Dr. A. Halter, lekar; v slov. Bistrici: Ivan Janos, lekar; v slov. Gradci: Jos. Kaligarič, lekar.

Za dame!

Prave kite

iz zdravih človeških las od 60 do 100 cent. dolge, polne in debele, brez vlog in brez primešanja umetelnih las, da da se češčejo in peró. Za trajno in tresirano delo se jamči in cene so jako nizke, samo gl. 2.50 do gl. 6.

Naročbe na deželo se proti poprejšnji vpošiljati muštra, proti povzetju urno in reelno izvajajo in nedostatno se rado zamenja.

Da je za komoditeto čest. dam priložnejše, ima podpisani tudi veliko zbirko **specijalitetnih las** vseh barv in vrst. Dalje se tudi vsakovrstna **lasna dela** najcenejše izvršujejo in se stara za nova menjavajo.

L. Businaro, frizeur,

(361—9) kongresni trg, nasproti „kazine“ v Ljubljani.

Za dame!

Največja trgovina z mobilijami.

Karel Nell jun.,

v Celji, graška ulica št. 75,

prodajalnica sedlarskega, tapecirarskega blaga in mobilij,

priporoča p. n. občinstvu svojo veliko in krasno opremljeno

trgovino z mobilijami;

velika izbirtka po itiranih in tapeciranih mobilij, t. j. postelj, šifonijerov, umivalnih omar, toaletnih in salonskih zrkal; gotičnih surovih in slamnatih stolov, kredenčnih omar, zastorov za okna itd., kakor tudi tapeciranih mobilij, garnitur, spalnih divanov, baljakov, otomanov, postelj za počitek, posteljnih ulog, blazin iz morske trave in žime itd.

po najnižjih cenah; tudi na obroke.

Vsa tapecirarska in enaka dela se v hiši in zunaj hiše prevzemajo in najcenejše in elegantnejše izvajajo. (5—3)

Embalaža na lastne stroške računjena.

Mobilije na obročne plače.

Sledeča priznavalna spričevala najbolje dokazujejo izvrstne učinke

Wilhelmovega snežniškega zeliščnega alop.

Gospodu Francu Wilhelmu, lekarju v Neunkirchnu.

Küstelwald, pošta Kupferberg, 23. aprila 1876.

Prosim Vas, da mi pošljete s poštnim povzetjem 2 flaši izvrstnega Wilhelmovega snežniškega zeliščnega alop. Spoštovanjem

Frane Jožef Fiedler, Küstelwald št. 51.

Gospodu Francu Wilhelmu, lekarju v Neunkirchnu.

Unter-Lanzendorf, pošta Maria-Lanzendorf, 8. febr. 1876.

Prosim Vas, da mi prej ko moč s poštnim povzetjem pošljete 2 flaši Vašega slavnoznanege Wilhelmovega snežniškega zeliščnega alop pod mojim naslovom. Spoštovanjem

(394—4) **Karel Mappes.** Oni p. n. kupovalci, ki moj izvrstni snežniški zeliščni alop, ki ga uže od leta 1855 napravljam, pravega dobiti želi, naj vselej jasno zahtevajo

Wilhelmov snežniški zeliščni alop.

Pođuk rabljenja se vsaki flaši pridá.

Zapečatena originalna flaša stane 1 gold. 25 kr. in se vedno frišen dobiva pri narejalcu samem

Fr. Wilhelmu, lekarju v Neunkirchnu,
Nižje Avstrijsko.

Zadełovanje se računa na 20 kr.

Pravi Wilhelmov snežniški zeliščni alop se dobiva tudi le pravi pri mojih gospodih jemalcih

v Ljubljani: Peter Lassnik,

v Postojni: J. A. Kupferschmidt, lekar; v Zagrebu: Sig. Mittlbach, lekar; v Celji: Baumbachova lekarna in F. Rauscher; v Gradci: Wend. Trnkecy, lekar; v Gorici: A. Franzoni, lekar; v Kranji: Karel Šavnik, lekar; v Mariboru: Alojzi Kvandest; v Rudolfovem: Dom. Rizzoli, lekar; v Trbižu: Alojzi v. Prean, lekar; v Trstu: C. Zanetti, lekar; v Beljaku: Ferd. Scholz, lekar.